

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**26 жовтня 2023 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 26 жовтня 2023 р., м. Мукачево. – 393 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)

Федоранич М.М., Королович О.О.	113
МІСЦЕ І РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В ІНСТИТУТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	
Федорчук С. І., Максименко Д.В.	116
SWOT-АНАЛІЗ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЛІСОВІЙ СФЕРІ	
Хімінець Є.В., Королович О.О.	119
ПОНЯТТЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, ЇХ ВИЗНАННЯ І КЛАСИФІКАЦІЯ	
Химинець Г.Г., Королович О.О.	122
ОСНОВИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ У ДЕРЖАВНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Черепаня К.С., Головачко В.М.	124
АНАЛІЗ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ	
Шинкаренко О.М., Германенко Л.М., Озівський В.О.	126
ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	
Яворська М.О.	128
ЦЕНТР ЗБОРУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК ЧИННИК ПРОЗОРОСТІ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	

СЕКЦІЯ 2.

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	
Андрейків Т.Я., Стефанишин Я.С.	131
ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Братюк В.П., Бурач Т.Я.	133
ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	
Братюк В.П., Драгушинець А.М.	135
ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ: ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ, ПРАВА	
Братюк В.П., Зихор Д. О.	137
ПРОГНОЗ МАЙБУТНЬОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ	
Братюк В.П., Полак А.	139
СУТНІСТЬ, СТРУКТУРА І ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ	
Власюк Н.І.	142
ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Гвоздєй Н.І.	144
РОЛЬ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ В ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	
Гладинець Н.Ю.	146
АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УСПІШНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ КОМПАНІЇ	

По-перше, у 2024 році уряд планує передати всі зібрані акцизи до загального фонду бюджету. Зокрема, це означає, що Дорожній фонд, який фінансує будівництво та ремонт доріг, буде ліквідовано, принаймні тимчасово.

Акцизи на транспортні засоби та паливо, які раніше повністю спрямовувалися до Дорожнього фонду, тепер будуть перенаправлені до загального фонду бюджету. Це означає, що держава зможе використовувати їх на оборонні цілі. В результаті надходження від акцизів до загального фонду мають зрости на понад 100 млрд грн наступного року.

По-друге, Уряд планує забрати з місцевих бюджетів надходження від податку на доходи фізичних осіб з військовослужбовців. Сума становить 93,7 млрд грн у 2024 році. Ці кошти будуть спрямовані до спеціального фонду бюджету (тобто з конкретним цільовим призначенням). Половина піде на закупівлю військової техніки, а друга половина - на виробництво та закупівлю безпілотників [2].

Бюджетна система України є достатньо добре організованою та ефективною для виконання бюджетних завдань, спрямованих на підвищення рівня соціально-економічного розвитку. Разом з тим, існує низка невирішених проблем.

Список використаної літератури:

1. Фещенко Л. В., Проноза П. В., Кузьминчук Н. В. Бюджетна система України: Навчальний посібник.- К.: Кондор, 2008.-440 с.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України
https://mof.gov.ua/uk/budget_of_2024-698

Братюк В.П.,

канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та фінансів,
Мукачівського державного університету,

Полак А.,

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності 051 «Економіка»

Мукачівського державного університету

СУТНІСТЬ, СТРУКТУРА І ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ

Страховий ринок — це особлива сфера грошових відносин, де об'єктом купівлі-продажу виступає специфічна послуга — страховий захист, на якому формуються попит і пропозиція на цю послугу [1].

Страховий ринок - це система, де страхові компанії надають фінансовий захист своїм клієнтам у вигляді страхових полісів. Основна сутність страхового ринку полягає в обміні ризиком між страховиками і страхувальниками. Основні складові сутності страхового ринку включають: страховий продукт; страховий поліс; страховик; страхувальник; примусовий елемент; ринкова конкуренція; актуарна наука; регулювання.

Страховий ринок часто регулюється державними органами для забезпечення стабільності та захисту прав споживачів.

Сутність страхового ринку полягає в тому, що він створює механізм для розподілу і управління ризиками між індивідами та компаніями, сприяючи фінансовій стабільності та захисту від негативних фінансових наслідків подій, що можуть трапитися.

З приводу структури страхового ринку, тут хочеться відмітити різних суб'єктів на страховому ринку, кожному з яких відведена своя роль та значення. Страховий ринок складається з різних учасників, які взаємодіють між собою, щоб надати та отримати фінансовий захист в разі ризикованих подій. Тут наведено загальну структуру страхового ринку (Таблиця 1.1):

Таблиця 1.1

Структура страхового ринку [1,2,3]

№	Складові страхового ринку	Характеристика
1.	Страховики (страхові компанії)	Це основні учасники страхового ринку, які видають страхові поліси та беруть на себе фінансовий ризик. Вони збирають премії від страхувальників і в обмін надають обіцянку виплати у випадку страхового випадку
2.	Страхувальники (страхові клієнти)	Це особи або компанії, які купують страхові поліси для захисту від фінансових втрат, пов'язаних з ризикованими подіями
3.	Посередники (страхові агенти та брокери)	Ці професіонали допомагають страхувальникам у виборі страхового покриття та укладенні угод зі страховиками. Агенти представляють певну страхову компанію, тоді як брокери можуть працювати з кількома компаніями, щоб знайти найкращий варіант для клієнта
4.	Перестраховувальники	Це компанії, які надають страховикам (первинним страховикам) захист від великих ризиків або великих збитків. Перестраховування дозволяє страховикам розподіляти ризики та зменшувати свою експозицію
5.	Рейтингові агентства	Ці агентства оцінюють фінансову стійкість страхових компаній та випускають рейтинги, які допомагають страхувальникам та перестраховувальникам приймати рішення
6.	Регулюючі органи	Державні або регіональні органи, які надають правові рамки та регулюють діяльність страхового ринку для захисту прав страхувальників та забезпечення стабільності ринку
7.	Актуарні служби	Спеціалісти, які застосовують математичні методи для оцінки ризиків та визначення страхових тарифів
8.	Фахові асоціації та організації	Групи, які об'єднують страховиків, брокерів, актуаріїв та інших фахівців для спільного обговорення питань галузі та розвитку стандартів

Ці учасники взаємодіють на ринку, створюючи систему, яка дозволяє розподіляти ризики та забезпечує фінансовий захист учасників страхового процесу.

Функціонування страхового ринку має свої особливості, які визначають його роль у фінансовій системі та взаємодію учасників, серед цих особливостей:

Розподіл ризиків. Основна мета страхового ринку - зменшення фінансового ризику для страхувальників. Це досягається шляхом розподілу ризиків між багатьма страхувальниками. Коли один страхувальник бере на себе ризик, пов'язаний з певною подією, велика кількість страхувальників може допомогти розподілити цей ризик.

Премії і виплати. Страхові компанії збирають премії від страхувальників у обмін на фінансове покриття. Ці премії формують фінансовий резерв, який використовується для виплат страхових відшкодувань при настанні застрахованих подій.

Актуарна наука. Актуарні методи використовуються для оцінки ризиків та визначення вартості страхового покриття. Актуарії вивчають статистику, математичні моделі та інші фактори для прогнозування ймовірності страхових подій.

Перестраховання. Страхові компанії можуть звертатися до перестраховання для захисту від великих ризиків. Перестраховання - це процес, за яким перестраховик надає страховикові покриття для частини або всього ризику.

Інновації та нові продукти. Страховий ринок постійно еволюціонує, впроваджуючи нові страхові продукти та адаптуючись до змін у суспільстві та технологіях. Наприклад, страхування кібербезпеки стало актуальним у світі зростаючих кіберзагроз.

Регулювання. Державні органи встановлюють правила та стандарти для страхових компаній, регулюють їхню фінансову стійкість та захищають інтереси страхувальників.

Страхові фонди. Деякі країни встановлюють страхові фонди або гарантійні фонди для захисту страхувальників у випадку банкрутства страхової компанії.

Глобалізація. Світовий характер бізнесу призводить до глобальних страхових ринків, де компанії працюють на міжнародному рівні, а перестраховання може охоплювати ризики з різних країн.

Ці елементи взаємодіють, створюючи структуру та динаміку страхового ринку, яка має на меті забезпечити фінансовий захист для страхувальників та стабільність для страхових компаній.

Визначальним фактором стабільності інтегрованого страхового ринку завжди є наявність ефективного й адаптованого регулювання, здатного випереджати розвиток несприятливих подій. Застаріле або недосконале регулювання, спрощений нагляд може негативно впливати на ефективність страхової діяльності та надійність профільних компаній [4].

Отже, хочеться підсумувати, що у сучасних умовах усі країни ЄС визначають цілями державного регулювання збереження платоспроможності страховиків і захист прав споживачів, модернізацію страхових продуктів вітчизняного ринку страхування, хоча додатково можна виділяти окремі пріоритетні завдання: підтримку стабільності ринку або довіри до ринку; підтримку ефективного ринку; ведення ринкового нагляду; боротьбу з фінансовими правопорушеннями; підтримку конкурентоспроможного ринку; надання інформації для споживачів; забезпечення компенсаційних механізмів для споживачів.

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про страхування» ВВР, 1996, № 18.
2. Александрова М. М. Страхування : навчальний посібник / М.М. Александрова. - К.: ЦУЛ, 2008. - 208 с. - ІБК 966-8291-08-2.
3. Базилевич, В. Д. Страхування : навчальний посібник /Д.Базилевич. - К.: Знання, 2008. - 1019 с. - ІБК 966-6698-13-87.
4. Братюк, В. П. Стан сучасного страхового ринку та його пріоритетні завдання розвитку / В. П. Братюк, Батин О. // Міжнародний науковий журнал "Освіта і наука" / голов. ред.: Щербан Т. Д.; заст. голов. ред.: JerzyPiwowarski; Гоблик В. В. – Мукачево-Ченстохова : РВВ МДУ; Академія ім. Я. Длугоша, 2020. – №(29). – С.130-134 – (IndexCopernicus, ResearchBib, SJIF/Inno-Space, CiteFactor, InfobaseIndex, DRJI, TurkishEducationIndex.).
5. <http://forinsurer.com>

Власюк Н.І.,

к.е.н., доцент кафедри фінансів,
економічної безпеки, банківської справи
та страхового бізнесу ЛТЕУ

ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Війна спровокувала катастрофічну ситуацію в економіці України та негативно вплинула на стан вітчизняного бізнесу. Масштаби руйнувань відстрочили перспективи розвитку України на невизначений період.

При цьому спостерігається дестабілізація виробництва, порушення логістики, скорочення інвестицій, дефіцит фінансових ресурсів та зростання ризиків. Підприємництво перебуває в глибокій кризі через пошкодження ланцюгів постачання, торгових шляхів та внутрішніх ділових операцій.

Опитування 254 великих підприємств показало, що лише 17 % все ще працюють у повному обсязі, 1 % закриті свій бізнес, а 29 % - не працюють. З цих великих підприємств лише 43 % мають достатньо фінансових ресурсів на декілька місяців, тоді як 6 % вже вичерпали свої фінансові ресурси. Додаткове опитування 155 малих і середніх підприємств (МСП) і приватних підприємців показало, що 42 % з них не працюють, і тільки 13 % працюють в повному обсязі. 25 % малих і середніх підприємств та приватних підприємців вже вичерпали свої фінансові ресурси [1].

Саме тому підвищення ефективності управління макрофінансовою і фіскальною структурою України є ключовим пріоритетом економічної політики під час війни з метою обмеження негативного впливу війни на діяльність бізнесу, пом'якшення інфляції та стабілізації ситуації загалом.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>